Година IV. Самоковъ, Мартъ 1925 год. Брой 6 и 7.

РИЛСКИ ШЕПОТ

ОРГАНЪ НА УЧАЩИТѢ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТѢ ГИМНАЗИИ — САМОКОВЪ

Главенъ Редакторъ Асѣнь Николовъ

РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Виктория Цакова, Цв. Дамчева, Люб. Илиева, Лили Зафирова, Василъ Начевъ, Боянъ Чукановъ, Никола Милевъ.

Администраторъ Иванъ Димитровъ

Годишно течение десеть броя — Абонаментъ 30 лева — Изхиза месечно

А. Николовъ

ДА РАБОТИМЪ

Необикновени дни преживѣхме. Никога историята на A. S. B. не е записала въ страницитѣ си подобни събития, каквито станаха презъ тази учебна година. Отстраненитѣ ученици отъ последнитѣ три класа на A. S. B., преживѣха една „епическа“ борба, борба въ която истината бѣше тѣхния щитъ, тѣхния идеалъ... Тѣ не дадоха нищо на пресата да изнесе предъ общественото мнение, защото тѣ обичатъ Alma Mater и се борятъ за нейното добро, за което добро, продължаватъ да работятъ.

Още щомъ се завърнаха въ училището, тѣ се заловиха отново за работа, отново за възстановяването на почти мъртвия организационенъ животъ. Д-во „Развитие“ възобнови и даде готвената отъ по-рано вечерника, благодарение на голѣмитѣ усилия и старания, положени отъ страна на участвуващитѣ членове-ученици, презъ най-трудния периодъ отъ училищна работа — класнитѣ упражнения. А духовия оркестъръ въ пълния си съставъ, въ най-кратко време, благодарение и на енергичния му и способенъ диригентъ г-нъ Маринковъ, разучи нѣкои нови парчета, съ които показа голѣмия си напредъкъ. Единъ общъ подемъ къмъ работа се забелѣзва у ученицитѣ.

Но нѣщото, което трогва всѣки интересуващъ се въ напредъка на живота въ нашитѣ училища, това е голѣмата жертва, която направиха ученичкитѣ и ученицитѣ за „Рилски Шепотъ“. Ученицитѣ които миналата година при най-оскждни средства се сдобиха съ духовъ оркестъръ, за чиято подръжка гладуваха единъ день и тази година, сега заедно съ ученичкитѣ, направиха още една жертва: решиха да събератъ по равно сумата 8000 лв., необходимата сума още за издръжката на вестника до края на учебната година. Намѣриха се хора, които съсъ своята пожертвователность, дадоха отдѣлно своята подкрепа: единъ ученикъ даде 600 лв., другъ 500 лв., а една ученичка 200 лв. Съ тоя си жестъ, ученичкитѣ и ученицитѣ предотвратиха спирането на вестника. Съ тоя си подвигъ, ние „нещастнитѣ щастливци“ въ тоя моментъ, които единствени като учащи се въ България, имаме свой собственъ органъ, органъ създаденъ при такъвъ голѣмъ ентусиазъмъ, на който повечето отъ насъ сме съвременници, избавихме „Рилски Шепотъ“ отъ най-голѣмата криза, която преживѣваше той, който бѣше сжбоносна за понататъшното му сжществуване. Съ това си дѣло ние се показахме силни, твърди и издържливи въ единъ моментъ на испитание и потвърдихе отново, че ние обичаме нашата Alma Mater и работиме за нейното издигане.

Обаче до тукъ не трѣбва да спремъ. Съ това не се свършва нашата работа. Трѣбва да намѣримъ начинъ и за другата страна на вестника — неговото списване. Не единъ пъть редакционния комитетъ се е оплаквалъ, че отъ въкъ нѣма почти никакви дописки и,

че списването му става почти изключително отъ редакционния комитетъ. „Рилски Шепотъ“ не е органъ на редакционния комитетъ, а на учащитѣ се при Американскитѣ гимназии. Длъжностьта на редакционния комитетъ е да способствува, щото вестника да съдържа по-добъръ материалъ, да излиза вестника навреме, а всички останали ученички и ученици, които чувствуватъ влечение къмъ писание и, които могатъ да направятъ нѣщо въ тая область, заедно съ членоветѣ на редакционния комитетъ, морално сж задължени да пишатъ. Само така вестникътъ ще бъде изразитель на истинското настроение на ученичкитѣ и ученицитѣ, на тѣхнитѣ стремежи, желания и преобладаващо мнение. Само така вестникътъ ще постигне целта си.

Да работимъ! Всички да работимъ. Нека тази година съ общи сили да завършимъ успѣшно края на годината, да имаме богатъ организационенъ животъ и хубавъ вестникъ.

Д. Георгиевъ

СПОРТНИЯ СЪВЕТЪ

Тази година спорта въ А. S. B. е билъ много слабъ. „Спортъ-клубъ“, който до сега е ржководилъ и доминиралъ спорта въ училището, тази година неможа да прояви никаква дейность, поради липса на футболно игрище и други нѣкои причини, които сега премълчавамъ.

За да се тури край на този знемощенъ спортенъ животъ, неотдавна се създаде „Спортенъ съветъ“, съставенъ отъ по единъ представитель на всѣки класъ.

Мнозина мислятъ, че този „Спортенъ съветъ“ ще измѣсти всецѣло „Спортъ-клубъ“, или ако го не измѣсти, ще бъде въ неговъ ущърбъ. Нищо подобно. Цельта на „Спортния съветъ“ е да създаде по-интензивенъ спортъ чрезъ съревнование, което ще се подбуди съ уреждането на междукласни мачове. А нека се знае, че спорта безъ съревнование е немислимъ. Мачоветѣ не представляватъ сжщинската цель на спорта, а средство, съ което се възбужда съревнование.

Друга цель на „Спортния съветъ“ е да се грижи за спортнитѣ вещи. Редовни игри на класоветѣ „Спортния Съветъ“ нѣма да нарежда, освенъ на вали-болъ, защото игрището и мрежитѣ сж учлищни.

Другитѣ видове спортъ — футъ-болъ, бейсъ-болъ и баскетъ-болъ, ще се упражняватъ отъ „Спортъ-клубъ“.

Накратко казано, цельта на „Спортъ-клубъ“ е да тренира своитѣ членове, а на „Спортния съветъ“ — да урежда междукласни мачове, тъй като това не може да върши „Спортъ-клубъ“.

Така схванати отношенията между „Спортъ-клубъ“ и „Спортния съветъ“, нѣма да породятъ никакви спречквания между тѣхъ, напротивъ, тѣ ще си помагатъ единъ на другъ, защото преследватъ една и сжща цель — развитие на спорта въ А. S. B.

Апелирамъ къмъ всички ученици отъ А. S. B. да съдействуватъ на тѣзи два спортни института, тъй като чрезъ тѣхъ ще работятъ за благото на А. S. B.

Обаче и „Спортния съветъ“ е безсиленъ да прояви каквато и да било дейность, ако не притежава футболно игрище. (Известно е, че игрището на „Спортъ-клубъ“ е отнето).

Въпросътъ за футболно игрище не е само дружественъ, или ученически, той е и училищенъ. За това ние отправяме горяща молба къмъ училищната управа да стори нуждното и ни снабди съсъ що-годе сносно игрище.

Училищната управа трѣбва да стори това часъ по-скоро, защото положението, въ което сме, иде да оправдае думитѣ на г. Роландъ, че отъ А. S. B. звукътъ B. се най-слабо чува и клони къмъ G., поради липса на буйни и еверсични спортисти.

* * *

Младежи!

Развивайте се, направете тѣлото си силно, гъвкаво, способно да отстои на препятствията въ живота, защото борбата за сжществуване, днесъ е по-буйна, отъ който и да било другъ пжть и победата принадлежи на по-силния.

Но недейте забравя, че „върху солидната основа на доброто здраве, трѣбва следъ това да се издигне сградата на знанието, а ако на върха на туй здание пламне свѣтилото на длъжностьта и доброжелателството, любовьта къмъ Бога и човѣка, то човѣчеството ще познае най-после благосъстоянието и щастието“.*)

*) Изъ шестия рапортъ, обнародванъ въ 1848 год. отъ Бостонското бюро за възпитание.

Д.

БЪДАЩЕТО НѢМА НУЖДА ОТЪ ТРУПОВЕ

Фактъ, неуспоримъ фактъ е, който като нажежена игла бърка въ очитѣ ни, е нараждането, не до толкова количествено, колкото качествено, на днешното поколѣние. Днесъ въ повечето случаи, ние имаме едно хилаво младо поколѣние, което е или невежо или престжпно.

Престжпно е, ако е престжпление, да живѣешъ безъ идеалъ, къмъ който неотклонно съ цѣлото си сжщество да се стремишъ, да не обичашъ оная любовь, която единъ човѣкъ преди 19 вѣка проповѣдваше, въ името на която любовь този човѣкъ преди 1924 години се раздѣли на кръста отъ мизерията и престжпностьта на човѣчеството. Ако е престжпление да мразишъ всѣки, който не мисли като тебе; ако е престжпление да търсишъ само оня, отъ когото ти имашъ, или очакващъ полза, материална полза, облага; ако е престжпление най-после да крадешъ, да лжешъ, да прелюбодействувашъ, да престжпничишъ и да бъдешъ неуравновесенъ, невладеющъ себе си човѣкъ.

Та нима има младежъ, който да не знае, да не разбира, че съ пушенето, съ пиенето, съ лжжата, съ нередовностьта, съ неустойчивостьта си, съ крадѣнето и съ задоволяване скотското въ себе си и пр., и пр., да не разбира, казвамъ, че върши престжпление, че вреди и на себе си и на тия що го обикалятъ?

Кой не знае, че това сж най-опаснитѣ язви на и безъ това гнилото ни общество; кой не разбира, че по такъвъ начинъ и той самъ съучастничи не само въ изкопаване гроба на обществото, а и своя собственъ гробъ.

Не! Всички разбиратъ и знаятъ и всички го правятъ..... Това е великата история на гнилото общество.

Попитайте ги всички ония роби на пороцитѣ, ония, които не познаватъ благодатьта на една воля, която да господствува надъ желанията и страститѣ имъ, попитайте ги — защо вършатъ това, защо се убиватъ сами? И тѣ ще ви отговорятъ:

„Такъвъ е свѣта!“....

Тука, точно тука е страшната ни болесть. Но трѣбва да я изцѣримъ. Не съ чудеса, защото Той, Спасителя цѣрѣше не тѣлата, а душитѣ; не съ Власть, защото Властьта го разсипа, не съ Пари, защото сребърници го продадоха, а съ человѣколюбие, съ преданность и самоотверженость, служете на тоя Богъ и идеалъ!

Нека всѣки отъ насъ, който е присвоилъ известенъ навикъ отъ гнилото общество (пушене, пиене, картоиграние, сласть и др.), си наложи въздържание, съсъ съзнанието, че изпълнява дългъ докторски, дългъ на цѣлитель на обществото; нека се лиши отъ фалшивото удовлетвие, което му доставя тия злотворни нѣща.

Прочие, нека попитаме сплитѣ си, защото бжащето нѣма нужда отъ трупове, а отъ духове — мощни, творчески духове и характери.

Ученицитѣ отъ А. S. B. начело съ духовия оркестъръ — въ строй.

Le Colombe

ВЛАДИМИРЪ КАНТАРДЖИЕВЪ

(Роденъ въ Радомиръ на 27/I 1909 год., починалъ въ София на 19/III 1925 год.)

Още е прѣсенъ спомена отъ разлжката ни съ Мароски, чиито мелодиченъ гласъ сякашъ още звучи въ ушитѣ ми, тихо шепнещъ Димчовата елегия: „Помниш ли, помниш ли“... А Цвѣтко, Яворчето, тоя тихъ, нѣженъ и мечтателенъ юноша, привлѣкълъ чело въ скутитѣ на „разкѫсрената царица,“ сякашъ шепне й и разказва за богатата си и поетична душа, която ще напише за „Малина“, хубавата „Малина“. Но „животътъ е сънь,“ повтаряше той, думитѣ на Калдерона и подъ тайнствения шепотъ на тия думи, галенъ отъ последнитѣ лѫчи на залѣзващото слънце, кротко заспа — отиде си отъ насъ.

Тежки сж тия спомени за душата, които я докосватъ и дълбоко наранявать... Но увы! още една жертва на смъртьта! Още една загуба за насъ ученицитѣ отъ A. S. B., загуба тъй тежка и непоносима. Владимиръ Кантарджиевъ, или Мишо, както бѣше наричанъ често, почина на 19 Мартъ, смазанъ отъ туберколозата.

Останалъ сираче, безъ баща на три годишна възрасть, до четвърто отдѣление е билъ издържанъ отъ оскждните средства на майката-вдовица. А въ първи класъ, благодарение на случайната среща на майка му съ благородния американецъ г-нъ Уокъръ, той бѣше изпратенъ отъ последния да следва въ A. S. B. И злъчнитѣ насмѣшки на живота презъ мжчнитѣ дни следъ смъртьта на баща си, той изобразяваше много хубаво въ нѣкои съчинения. Мишо (героя на единъ отъ тия му разкази, отъ където му остана и второто име), малко дете, останало сираче, се скита изъ голѣмия градъ, босо, гладно, хрепераще отъ студъ, върви изъ улицитѣ, загледва се въ витринитѣ, безъ да може да намѣри подслонъ. Струва ми се, че въ това си съчинение, той рисуваше своя собственъ животъ, животъ труденъ, пѣленъ съ мжчнотии. Но той никога не се отчайваше! Той бѣше всѣкога засмѣнъ, закачайки всѣкиго съ нѣкоя смѣшка. Благодарение на неговитѣ извънредни способности, той преодоляваше всичко мжчно въ живота! Като ученикъ той бѣше първи по успѣхъ въ гимназията. Като единъ отъ първитѣ членове на духовния ни оркестъръ, взимащи за първи пжть духовъ инструментъ, той пръвъ почна да възпроизвежда познати мелодии още до вечерьта на сжщия день, когато бѣше взѣлъ инструмента.

А какво да кажа за литература? Струва ми се, че тукъ, макаръ и малъкъ, той наподобява нашия поетъ Д. Подвързачовъ, който казва: „Отъ всичко най-много обичамъ смѣшнитѣ нѣща“. И всѣки единъ отъ насъ, който е присжтствувалъ при четенето на вестникъ „Жило“ отъ миналитѣ години, спомня си за Мишовитѣ работи, особено пародиитѣ му, които сж карали всички ни да се смѣемъ отъ сърце. Съ това не искамъ да кажа, че Мишо не пишеше и хубави сериозни работи. Не, напротивъ! Но тѣ бѣха много малко. Смѣшното въ живота му се виждаше по-привлекателно. Отъ него на ржка имаме само две сериозни, издържани стихотворения, проникнати съ чувство на настроение, печатани въ „Р. Ш.“ Интересно е написването на тия две стихотворения. Спомнямъ си бѣше презъ времето за конкурса. Въ отдѣла за стихове се записа и той. Оставаха още нѣколко дни до конкурса, а Мишо още не бѣше започналъ да пише стихове. Едно вечерно занимание му казахъ да остави всичко настрана и да пише стихове. Следъ свършването на двете занимания, Мишо бѣше вече написалъ двете стихотворения, (имаше нѣкои несладкости въ римитѣ, които после ги изгладн), яви се на конкурса и взе първа награда въ отдѣла стихове.

Като ученикъ той внасяше необикновено оживление въ училищния животъ. Често пжти го виждахъ организиралъ съкласницитѣ си, направили оркестъръ качили се на естрадата въ общата стая и кой съ фарашъ, кой съ маша, свиритъ отчаяно, увлекли се въ изпълнението на несъществуващи никѫде другиде симфонии, сонети и пр. А Мишо предалъ се всецѣло на изпълнението, прави отчални жестове съ всевъзможни движения на тѣлото си, което кара присжтствующитѣ да се кжсатъ отъ смѣхъ.

Но Мишо го нѣма вече тукъ. Кикота на живота сатанински се надсмѣ надъ неговия чистосърдеченъ смѣхъ. Сждбата съ чувства на мащеха се гнжвеше за тоя тѣй способенъ и талантливъ невръстникъ. И тъкмо въ разцвѣта на юношеството си, когато ни бѣше най-необходимъ, смъртьта го сграбчи съ костелявитѣ си ржце и го отнесе далечъ отъ насъ...

Усмивката на ранна пролѣтъ, обкичена съ бѣлоснѣжни кокичета и пъстри минзухари, да бѫде вѣнецъ на гроба ти, сжши другарю! И отъ смѣха и веселитѣ игри на твоитѣ другари, о, Мишо, приеми нашето последно прости!!!

ДВИ ЧЕРНИ ХУБАВИ ОЧИ*)

Замисленъ катъ стоя, и менъ
Погалятъ слънчеви лѫчи,
Въвъ тѣхъ азъ виждамъ своя блянъ —
Две черни хубави очи.

Зовейки за молитвенъ часъ,
Камбаненъ звънъ далечъ звучи,
То сякашъ мене викатъ съ гласъ —
Две черни хубави очи.

И какъ звездитѣ блѣятъ, свѣтятъ,
Когато земята спи, мълчи,
Надъ менъ тъй непрестанно бдятъ —
Две черни хубави очи.

*) Едно отъ стихотворенията му, помѣстено въ брой 10, год. III на „Рилски Шепотъ“.

Philip Gibb

СТРАНСТВУЮЩИ ПТИЦИ

Една любовна история отъ земята на нещастието

(Продължение отъ брой 5)

Hans Ritter се усмихна и хвърли единъ бързъ погледъ на обширния, богато мобелиранъ салонъ.

„Тази е кжщата на най-богатия и може би най-лошия човѣкъ въ Германия, макаръ че има и още много като него.

„Моя баща,“ каза Elsa Windt. „Вие сте дошли за да го видите ли?“

„Съвсемъ не,“ отговори Hans Ritter живо. „Ние го съжеляваме, и това е всичкото. Условията сж го направили такъвъ. Тѣзи условия създадени благодарение на индустриалната цивилизация, като резултатъ, на които се явява тиранията върху тѣлата и душитѣ на хората. Баща Ви си мисли че е господарь на тѣзи условия, може би дори и основатель, обаче той е само тѣхенъ робъ и жертва.

„Бихте ли посмѣли да му кажете всичкото това въ лицето?“, попита Elsa. „Ако Вие наистина се осмѣлѣхте, то той би Ви изхвърлилъ навънъ“. Тя не говорѣше сърдито, но една ирония се четеше въ гласа й.

Hans Ritter се усмихна тъй както възрастенъ, който се забавляваше отъ гнѣва на едно дете.

„Азъ съмъ доста грамаденъ“ каза той. „Не би било лесно да ме изхвърлятъ ако не пожелаехъ това“. Той се облѣгна на високата си талга и й зададе другъ въпросъ. „Значи Вие сте сжщо противъ насъ почитаема г-це? Противъ духътъ на Wandervögel?“

„Азъ зная малко за това движение,“ каза Elsa. „То ми изглежда донѣкѫде глупаво, а сжщо така и вашето скитане като цигани, които пѣятъ по площадитѣ. Обаче все пакъ сте безвредни доколкото зная, нали? — Гласътъ й пакъ стана студенъ и саркастиченъ, но Macdonald, който я слушаше и наблюдаваше реши, че подъ маската на момиче „свѣтска пеперудка,“ се криеха дълбоки чувства.

„Вие трѣбва да се присъединитѣ къмъ насъ“, проговори Hans Ritter. „Трѣбва да е ужасно да бѫдешъ дъщеря на Otto Windt.“ Тя си спи вежditѣ и лицето й пръв видъ който можеше да се изтълкува като гнѣвъ, или задоволство.

„Той е отъ типътъ на Старитѣ, които доведоха Германия до упадъкъ“, каза Hans. „Той е богатъ, а народа умира отъ гладъ. Той работи за тази война, а тѣлата на нашитѣ млади сж още прѣсни въ гробоветѣ. Той живѣе заобиколенъ съ машини, които рушатъ всѣкаква хуманность. Той е робъ и подчъ на други подобни на него. За Бога, погледнете на дима отъ неговитѣ фабрични комини!“ Той се приближи до прозореца, дръпна перdето на една страна и почна да гледа пушека, който се носѣше надъ Essen. Изведнажъ въ настжпилата тишина се чу дишането на Elsa Windt и бавнитѣ удари на часовника, поставенъ на мраморна подложка.

„Wandervögel сж противъ Т о в а!“ извика Hans Ritter. „Ние ще се освободимъ отъ тѣзи машини. Ние сме противъ този индустриализъмъ, който поробва работницитѣ за смѣтка на нѣкои, които живѣятъ изъ изратенъ и себелюбивъ разкошъ. Ние бѣгаме отъ голѣмитѣ градове въ горитѣ и полята, където красотата царп. Ние живѣеме просто, ядеме малко, обличаме се леко, избѣгваме праздничѣ жела-ния — така, че ние нѣма вече да чувствуваме нуждата отъ тѣзи грамадни фабрики за оржжия, отъ ужасния трудъ и отъ този свѣтъ на завистъ и борби. — Ние намираме удовлетвението въ пѣсните на птичкитѣ и красотата на природата, където се и скитаме; въ любовьта къмъ нашитѣ братя и сестри — общественото братство състоящо се отъ цѣлото човѣчество — въ смѣхътъ на децата и проститѣ хора, които слушатъ нашитѣ пѣсни и разкази. Ние се връщаме къмъ стария германски духъ на добродушие и Християнско почитание, които бѣха разваленн и почти погубени отъ ужасната философия на военни и ученн. Ние сме Wandervögel, които се обръщаме къмъ младежитѣ, възстановяваме радоститѣ и неволитѣ на примитивния животъ, намираме сладость въ простотата и любовьта на Бога — въ себеотрицанието.“

Докато говорѣше това, той стоеше съ гръбъ къмъ прозореца, презъ който се виждаха свѣтящитѣ кумини на Essen, като презъ всичкото време държеше перdето и гледаше Elsa Windt, чиито очи бѣха приковани отъ неговитѣ.

„Елате съ насъ!“ извика той. „Излѣзте отъ затвора, който представлява тази грамадна кжща и елате на свобода подъ отвореното небе и безкрайни пѫтища. Славно е съ Wandervögel!“

Elsa Windt стана отъ стола си съ ржце скрьстени на гърдитѣ.

„Това звучи като фантастична приказка!“ каза тя.

„Това е дѣйствителностьта!“ извика Hans. „Ние преобръщаме живота си въ фантастична приказка. Елате съ насъ, почитаема госпожице“.—Изглеждаше, че той бѣше забравилъ съвършено за нуждата отъ мѣсто за нощуване и не проговори нищо за това, докато Elsa не му каза, че има мѣсто за шестима отъ неговитѣ приятели въ постройката задъ зданието. Тя предложи да имъ изпрати храна и топло питие, но Hans Ritter си поклати отрицателно главата и каза: „Ние отказваме това, понеже е противъ нашитѣ принципи! Благодаря!“

Така той напустна стаята, а скоро следъ това Macdonald си взе сбогомъ, странно покъртенъ отъ всичко, което се бѣ случило.

Той съвсемъ не се досѣти какво щѣше да стане толкова скоро следъ това и съвсемъ остана очуденъ, когато полковникъ Mitchell, неговия началникъ, дойде въ стаята му следующата вечерь и следъ като затвори вратата, заговори възбудено.

„Странни новини, Macdonald! Това хубаво момиче Elsa Windt — за което Вие толкова се интересувахте напоследъкъ! — е избѣгала отъ баща си. Отишла съ Wandervögel!“

„Не може да бѫде!“ извика Macdonald, ужасно изненаданъ.

„Това е фактъ“, каза полковника. „Otto Windt съвсемъ сломенъ дойде при мене днесъ следъ обѣдъ. Той плачеше като дете а после побѣсняваше отъ гнѣвъ, така че азъ помислихъ, че ще му се яви ударъ. Бѣше ужасна сцена, увѣряванъ те, и при това нека Ви кажа, че моитѣ симпатии сж на страната на стария човѣкъ. Тѣзи Wandervögel! Една неморална тълпа споредъ мене“.

„Не може да се каже това!“, каза Macdonald по своя бавенъ шотландски маниеръ. Изглежда, че тѣ сж идеалисти.

„Какъ може да има идеализъмъ, когато млади момчета се скитатъ съ млади момчета, спятъ въ обори, или просто по нивята? Човѣшката природа си е все сѫщата, мое момче, и ти си достатъчно голѣмъ да знаешъ това.“

„Човѣшката природа е нѣщо чудновато“, каза Macdonald. „И модерната младежь е най-голѣмата загадка отъ всичко.“

„Модерната младежь пъка една голѣма пръчка по гърба,“ каза полковникътъ, който принадлежеше къмъ старото училище и вѣрваше въ строгата дисциплина и авторитета. Въ това време Macdonald разказа за случката въ салона на Elsa Windt и за водителя на Wandervögel, чието име бѣше Hans Ritter. —Полковникътъ повтори името веднажъ, дважъ, като че ли искаше да си спомни нѣщо за него — „Hans Ritter! Какъвъ човѣкъ е той, Macdonald?“ Каква му е възпитността?“

„Високъ. Единъ русъ, младъ великанъ, съ лице прилично на южно германски селянинъ“.

„Този е“, извика полковникътъ. „Азъ го зная. Азъ го взѣхъ плѣникъ! Това бѣше въ Септемврий презъ последната година на войната. Имаше едно голѣмо сражение водено отъ войскитѣ на Hinderburg отъ една страна и тѣзи на Wancourt отъ друга. Втората германска дивизия бѣше тамъ и се защищаваше добре, докато най-после бѣхи заградени. Даже и тогава имаше нѣкои, които се сражаваха като плъхове въ окопитѣ си. Имаше една група, която отказваше да се предаде. Тѣ бѣха двадесетина и се предвождаха отъ единъ младъ офицеръ, който бѣше толкова високъ, че желѣзната му каска стърчеше надъ всички. Той извика на чистъ английски езикъ — „Не се предавайте! Въ ада заедно съ англичанитѣ!“

Той имаше единъ сноп бомби при изхода на окопа си и ги хвърляше срещу нашитѣ войници, които се приближаваха закрити задъ единъ танкъ. Нѣколцина бѣха ранени и полковникъ Mitchell заповѣда да нападнатъ окопа. Внезапно, германския офицеръ — онзи високия — бѣше ударенъ и падна подъ тѣлата на другаритѣ си. Когато отпосле той бѣше намѣренъ, установи се, че нѣма голѣма опасность, освенъ една рана въ дѣсната ржка и ужасно главоболие. Полковникъ Mitchell заповѣда да го донесатъ въ неговия окопъ и му предложи малко вино отъ едно шише и после една цигара отъ собствената си кутия. Учтивостьта на полковника премахна донѣкадѣ злобата на това сѫщество. Той стана много учтивъ и благодари на полковника за „кавалерството му“, и изведнажъ съвсемъ неочаквано, поради слабостьта която чувствуваше, ефекта на виното, или пъкъ реакцията настѫпила следъ кървавата нощь, той заплака.

„Той бѣше почти дете,“ каза полковникътъ. „Не по-голѣмъ отъ моя синъ. Азъ го съжалявахъ, а особено когато ми каза че иска да умрѣ, защото германската армия бѣше победена. За дълго време той отказваше да си каже името, а отпосле каза, че се нарича Hans Ritter. Обаче когато претърсихме книжата му, открихме, че той бѣше Baron von Lichtendorf, синъ на главнокомандующия на деветия корпусъ.

(Следва)

СТИХОТВОРЕНИЯ

А. В.

* * *

Въ безпѫтица съмъ о, ела,
Ела очакванъ блѣнъ.
Изгубенъ вече съмъ ела,
Ела при менъ!

Паднахъ въ безвѣрие и въ злоба!
Прегарямъ вече въ своя пламъ!
Ахъ, жертва съмъ на зла прокоба,
Въ безкрайна нощь — оставенъ самъ!

Въ мечти, желания, стремежи,
Нещастенъ, ахъ, обветъ съмъ цѣлъ.
А вече погледътъ се мрежи
Безкрай — далечъ безъ предѣлъ. . . .

Оставенъ вече съмъ самичъкъ,
А тъмна нощь е околврѣстъ.
Открий ми свѣтъ поне едничъкъ,
Открий! Кажи ми моя кръстъ!

Въ безпѫтица съмъ о, ела,
Ела очакванъ блѣнъ.
Изгубенъ вече съмъ ела,
Ела при менъ!

В. Д.

РАЗДѢЛА

Край насъ кипѣше шумъ, и звънъ и смѣхъ.
Съ усмивка на лице, предъ тебе азъ стояхъ
И в'горчиви тежъкъ часъ на сетното прощение,
Раздираше гърди ми мѫка и смущение.

За тебе мислѣхъ азъ, блѣдна и печална,
Тежаха на душа ми вкаменени,
Миражитѣ на блѣнъ осуетенъ.
Като листа въ есенна нощь премина,
Великата надежда, последния си день.

Край насъ кипѣше шумъ, и звънъ и смѣхъ,
Съ усмивка на лице предъ тебе азъ стояхъ
И в'горчиви тежъкъ часъ на сетното прощение,
Раздираше гърди ми мѫка и смущение.

ЛИТЕРАТУРЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Lib.

Аркадий Тимофеевичъ Аверченко

(Роденъ въ Севастополъ 1881 г., починалъ на 12/III 1925 г. въ Прага)

Страшно уныние бѣше обзело руската литература презъ времето на „черното“ безправие презъ царуването на Николай II. Всѣки поетъ и писатель оплакваше сѫдбата на преследваната руска мисъль и слово. . .

И внезапно врѣдъ тая скърбь, се разнесе звънливия смѣхъ на Аркадий Аверченко. Отъ начало Аверченко бѣше посрещнатъ съ недоумение и даже съ враждебность, като нѣкой шегобиецъ въ домъ, кждето жалятъ. Но смѣхътъ му бѣше тъй жизнерадостенъ и заразителенъ, тъй безобиденъ, че надъ Аверченковитѣ страници започнаха да се кискатъ мрачнитѣ студенти-терористи, заети съ политически проблеми, както и тѣхнитѣ най-ли гонители, „фараона“- полицаи.

Цѣла Русия четеше Аверченко. Самиятъ императоръ не пропускаше да прочете всѣки новоизлѣзълъ Аверченковъ разказъ.

Всички текущи събития намираха у Аверченко остроумно тълкувание и се отразяваха въ разкази, отъ които бликаше искренъ хуморъ. Апогея на славата си Аверченко достигна презъ време на първата революция (1906) и отъ тогазъ остава най-голѣмъ живущъ руски хумористъ.

Смѣло се борѣше той съ злото, като осмиваше „държимордитѣ“ и дребнавитѣ чиновници-рушветчии, а цензоритѣ се заливаха съсъ смѣхъ и всичкитѣ му разкази минаваха цензурата, благодарение на истинския имъ хуморъ, който криеха въ себе си.

Всички злини на обществото, най-болни язви, антисемитизъмъ, продажность, корупция, Аверченко налагаше съ единъ лекъ и насмѣшливъ тонъ и при все, че нѣмаше претенции за дидактикъ, допринасяше голѣма полза за лекуването на общественитѣ злини. Осмиванитѣ никакъ не се обиждаха, защото всичко бѣше написано съ истинска безобиденъ хуморъ.

Между другото и Балканската война намѣри отражение у Аверченка, а покрай това и България, къмъ която той се отнасяше изобщо съ известна симпатия.

Неговото списание „Сатириконъ“, бѣше почти единствено, сполучливо, хумористично, безтенденциозно списание, издавано въ Русия.

Съ болшевишката революция настѫпи и за него лошо време. Той не можа да търпи потискането на свободното слово—по-строго даже, отколкото при царизъма. За редица насмѣшки по адресъ на недостойнитѣ чада на Революцията, той бѣше застрашенъ съ арестуване и затова избѣга отъ Съветска Русия. Първо отиде въ южна Русия, после въ Цариградъ, кждето продължаваше своята писателска дейность. Кръстоса България, скита се изъ Сърбия изучавайки живота на бѣжанцитѣ и на 12/III т. г. въ Прага свърши земнияъ си животъ, като до почти последния моментъ пишеше хумористични разкази изъ живота на рускитѣ бѣжанци.

Аверченко се полауви съ голѣма известность и въ България: около десеть отъ сбирктѣ му сж преведени изцѣло на български и безброй разкази по списания и др.

Съ смъртьта на Аверченко, Русия губи единъ отъ най-голѣмитѣ и най-плодовитѣ свои хумористи, когото „една революция въздигна, а друга погуби.“

Аркадий Аверченко

Изкуството да се интервюира

Изкуството на интервюирането изисква нѣкои особености: нуждно е малко подмазване, нахалство и малко лъжещъ да бѫде човѣкъ.

Като не се гледа на това, интервюора може да бѫде най-добрия въ частния животъ, най-честния гражданинъ, най-образцовъ баща, най-нѣженъ съпругъ, но всички негови особености, които дрѣмятъ въ неговата душа се събуждатъ въ момента, когато той ще има да упражни своя занаятъ.

Темата на интервюто е маловаженъ въпросъ—землетресението въ Япония, експлозията въ Букурещъ, атентата върху Зайцевъ, единъ симпатиченъ дуелъ, комунистически бунтове, убийството на Матеоти — всичко е отъ значение за едно интервю. Ли-

цето, което ще се интервюира, е също така безъ значение; възможно е да бъде единъ министръ, единъ писатель, една балерина, една филмова звезда — важното е интервюора да бъде приетъ. Дори се случва по нѣкога, че се публикуватъ интервюта, безъ интервюора да е билъ приеманъ....

*

„Доложете на г-на Министра, че желая да говоря съ него".

— По какъвъ случай?

„Като представитель на пресата".

Предъ тази декларация секретаря занѣмява. Въ фантазията му се мѣрка сградата на „New York Herald", или ротационнитѣ машини на „Times", а въ действителность интервюора идва отъ „Podibrader Tageblatt".

„Добъръ день, г-нъ Министре!"

— Добъръ день, какво обичате?

(Въ бележника се отбелѣзва: Г-нъ Министра ни прие твърде любезно и по единъ най-симпатиченъ начинъ се осведоми за цельта на нашето посещение).

„Нашитѣ четци ги интересува вашето мнение върху убийството на Матеоти.

— Що има тукъ за казване! Човѣка е мъртавъ и туй то.

(Въ бележника: Министра изказа своето особено съжаление, че въ нѣкя на културата може да се случи подобно нѣщо).

„Вѣрвате ли, че това убийство може да разклати положението на фашисткото правителство"?

— Може би да, може би не.

(Въ бележника: Министърътъ констатира, че положението въ Италия не е изяснено. Той заявява, че може да се очакватъ известни заплетни, при все че отъ друга страна може да се приеме, че нѣма да се дойде до други сътресения).

„Господине Министре, какъвъ е възгледа Ви върху сегашнитѣ борби въ парламента".

— Това е най-голѣмото свинство на нѣка!

(Въ бележника: Министърътъ порица по най-строгъ начинъ методитѣ на парламентарната борба и добави, че принципа на парламентаризъма е раздрусанъ).

„Какво е личното положение на Мусолини"?

— Що го интересува това Мусолини? Ами че той не е убивалъ!

(Въ бележника: Министърътъ констатира, че положението на Мусолини се е затвърдило, че Мусолини води Италия къмъ едно възраждане и че Мусолини стои на чисто неутрална почва).

„Какъ се отнасяте къмъ нападкитѣ на Амендола?"

— Що за птица е това? Хм!....

(Въ бележника: Що се отнася до кампанията на водителя на опозицията Амендола, Министъра изказа мнението, че тази кампания, като се има предвидъ малкото привърженици на непопулярния депутатъ, не ще е въ състояние да разклати положението на правителството).

„Убийството дали би предизвикало международни компликации!"

— Азъ не съмъ пророкъ!!

(Въ бележника: На тоя въпросъ, Министъра се позасмѣ прикрито и заяви, че той не би могълъ да третира тоя въпросъ, тъй като той би повлѣкълъ следъ себе си евентуални дипломатически компликации. Едно нѣщо върху тоя въпросъ той счита за ненавременно).

Министърътъ ставайки и гледайки часовника си:

„Мисля че дъжда е престаналь вече!"

— Да, Господине Министре!

„Тогава Adieu!"

(Въ бележника: Следъ завършека съ политическитѣ въпроси, докоснахме още много различни въпроси, които немогатъ обаче, по чисто политически причини, да се обнародватъ.

На другия день читателя посреща съ треперица ржка вестника и съ напрегнатость чете интервюто....

(Преводъ отъ нѣмски. Изъ в-къ „Neues Wiener Journal")

Г-ца Дрейперъ заедно съ ученичкитѣ отъ VIII класъ — на обѣдъ

УЧИЛИЩЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Б. П. Чукановъ

ПЛѢННИКЪТЪ ОТЪ ТРИКЕРИ *)

Вѣнко, бившъ учитель, е плѣненъ и отведенъ на островъ Трикери. Домашнитѣ му научаватъ, че той е убитъ и не следъ дълго Неда, съпругата му, се омжжва за Любенъ, Вѣнковъ приятель, и скоро се сдобива съ второ дете. Вестницитѣ съобщаватъ, че плѣнници се връщатъ. Неда се тревожи, и не напразно, защото единъ день Отецъ Райко, свещеникътъ, й съобщава, че Вѣнко си иде. Смутъ. Тревога. Вѣнко се завръща. Посрещатъ го като смъртникъ. Виждайки бащиния си домъ, Вѣнко си спомня безгрижното детинство. Тия спомени идатъ да направятъ по-ужасна горчивата истина; той вижда детето отъ Любена и разбира всичко. Почти съсъ сълзи на очи, той упреква всички. Отецъ Райко заявявайки, че църквата е позволила тоя бракъ, успокоява Вѣнко. Отъ друга страна, той успѣва да убеди Любенъ да се отстрани, а Неда да се върне при първия си мжжъ, защото жената до гробъ е вѣрна на първия бракъ.

Любенъ се среща съ Вѣнко; моли за прошка, взима си сбогомъ и, когато отива при Неда и децата за прощение, Вѣнко провирайки какъва черна мжка разкжсва душата на нѣвгашния му приятель, твърдо решава да изпълни намѣрението си — да турне край на живота си. Спомняки си и за мжкитѣ и на другия баща, той взима револверъ, избѣгва въпъ и се самозастрелва. Смутъ, плачъ, олелия...

Това е краткото съдържание, на пиесата, която дружество „Развитие" представи на 21 мартъ въ салона на самоковското читалище „Отецъ Паисий".

Разнитѣ роли бѣха изпълнени задоволително, даже повече отъ колкото се очакваше.

Асѣнь Николовъ въ ролята на Вѣнко, вложи цѣлото си сжщество. Той успѣ да трогне публиката съсъ своитѣ гласъ и игра, представи Вѣнко такъвъ какъвто си е: човѣкъ много страдалъ и най-безмилостно онеправданъ. Съ момента когато той се среща лице срещу лице, съ най-страшното въ живота — изневѣра на любима жена, когато любовьта и умразата му се вплитатъ въ нѣщо страшно, покъртително, сърдцераздирателно, той успѣ да извика сълзи въ очитѣ на нѣкои отъ публиката. За Исакъ Персиановъ, който изпълняваше ролята на Любенъ, струва ми се, че нѣма що да се каже, освенъ, струва ми се, че играта му неможе нито да се упрекне, нито да се похвали много.

А що за Неда, жената която въ лицето на Любена търси и намира единъ добъръ баща на Крумчо — Вѣнковото дете? Та се омжжва и люби втория си мжжъ, но спомена за първия нивга не замира въ нейното сърдце, И когато той се връща, тя се решава да се раздѣли съ Любенъ... о, това сж драматични моменти, които биха представили не малко трудности за професионална актриса. Александръ Лянченъ успѣ да ги изнесе и то по-вече отъ сполучливо (като се вематъ предвидъ полътъ и възрастьта му). Една само незадоволителна страна има въ играта му, която обаче е напълно оправдателна; той не можа да упражни оная непристорена женственость, която показа миналата година въ ролята на Анна Андрѣевна (Ревизоръ), за която малцина вѣрваха, че е изпълнявана отъ момче.

Никола Милевъ твърде успѣшно представи провинциаленъ свещеникъ, човѣкъ спокоенъ, нетрогващъ се много отъ несгодитѣ въ живота и винаги готовъ да даде мждъръ съветъ. Малката роля на Бай-Цвѣтко, зетьтъ на Вѣнко, колкото и маловажна, бѣше идеално изпълнена, защото Дим. Кабзималски обладава всички качества на единъ истински селякъ планинецъ.

За останалитѣ роли на Върба, Станка и Крумчо нѣма нѣщо особенно да се каже, освенъ това, че отъ време на време съумѣваха да разсмѣятъ публиката, и (Крумчо) да залѣе сцената съ дѣтска невинность.

Изобщо участвующитѣ съумѣха да представятъ задоволително идеята и доста да затрогнатъ публиката, но... съ присърбие констатирамъ факта: д-во „Развитие" бѣше въ състояние тая година да даде на театралната публика значително повече.

*) Трипактна драма отъ Константинъ Д. Мутафовъ.

Следъ като „Развитие“ бѣше изнесло вече на сцената „Укротяването на опърничавата“ и „Ревизоръ“ съ презаминенъ успѣхъ, представянето на „Плѣнникътъ отъ Трикери“, колкото и задоволително да бѣше, то разочарова мнозина, защото:

Първо. Сюжета на „Плѣнникътъ отъ Трикери“ е изъ онзи страшенъ периодъ, когато безчетъ майки, съпруги и невръстни деца се обливаха въ неудържими сълзи по безвремие загиналъ милъ близъкъ, и, когато едва проходили бебета се учеха да държатъ пушка и да въртятъ сабя (дървени разбира се). Благодарение на това, отъ начало до край властвува пълна отживѣлость, отпадналость, отчаяние, страхъ, ужасъ. Действующитѣ лица сж душевно слаби, страхливи, негодни да срещнатъ ударитѣ на сждбата съ открити чела. И всичко това, ако и да е имало успѣхъ презъ време на войнитѣ, то е отживѣло времето си и небива да фигурира въ репертоара на кой да е театъръ, камоли въ тоя на „Развитие“. Защото днешната театрална публика, предимно младежи, дири смѣхъ, веселость, животъ, или пъкъ *извънредно* силни и покъртителни сцени, които сж въ състояние да разтърсятъ изъ дънъ младежката душа. Въ предложената, обаче пиеса нѣмаше нито нѣкакъвъ хуморъ, нито сѣнка отъ животъ. (Наистина имаше сцени напрегнати, но сцени произведени отъ личности слаби, негодни да спечелятъ нашитѣ симпатии, и като така, нетрогващи напълно душата).

Второ. При наличностьта на премногото и то значителни театрални сили презъ настоящата година, безъ претенции за професионални актьори разбира се, „Развитие“, трѣбваше да избере пиеса (по възможность комедия, защото една комична роля, съ малки изключения е много по-лесно изпълнима отъ една трагична), съ много действующи лица, където може да се развие ансамблова игра и да се прикриятъ грѣшкитѣ на отдѣлнитѣ лица. (Това се постигна лани, съ представянето на Ревизоръ). Освенъ това, днешната публика, слетъ недавна преживѣнитѣ тъги и нещастия отъ войнитѣ, търси нѣщо духовито, забавно, врѣдъ което за мигъ да забрави пулса на дѣлничния животъ, да забрави себе си, всичко... „Плѣнникътъ отъ Трикери“ не можа да даде и това.

Съ казаното до тукъ не желая да упрекнамъ кой и да било, най-малко дружество „Развитие,“ защото въ продължение на изтичащата вече учебна година, питомцитѣ на А. S. B. изпитаха и преодоляха толкова много изпитания, щото даже и това което ни дадоха бѣше повече отъ задоволително.

Следъ като болшинството отъ членоветѣ на „Развитие“ бѣха отстранени временно отъ А. S. B., следъ всички малки и голѣми грижи и страдания, тѣсно свързани съ отстраненията, следъ всички тия отчайвателни събития, които тъй неочаквано се струпаха връзъ главитѣ имъ, тѣ, членоветѣ на „Развитие“, презрѣха всички лични удоволствия, и въ продължение на единъ месецъ подготвиха и представиха „Плѣнникътъ отъ Трикери“, съ което спасиха и продължиха една хубава традиция, и доказаха за лишенъ пѫть, че тѣ обичатъ и знаятъ какъ да жертвуватъ за Alma Mater и всичкитѣ нейни прояви. Като така, не остава нищо друго, освенъ другарски да имъ стиснемъ ржце и съ общи сили да съдействуваме за по-желателни и покрупни прояви за въ бѫдеще, както за „Развитие“, така и за А. S. B.!

А. Владимировъ

Трѣбва ли младежа да вземе участие въ днешнитѣ политически борби? *)

Ще отида ли въ задимения клубъ на партизанитѣ и ще присъединя ли моя гласъ къмъ тѣхнитѣ крѣсъци? Ще подложа ли на рискъ идеалитѣ си и човѣщината си? Ще вдигна ли ржка срещу брата си? Ето тия въпроси ще дойдатъ въ ума ни щомъ помислимъ за тоя въпросъ. И може да се отчаемъ, а може и да кажемъ да.

Но защо? Да видимъ. Да говоримъ само за България.

Днесъ има най-много България. Днесъ има най-много вида българи. Никога въ историята не е имало такова разединение въ нашата родина, както днесъ. И никога тя не е била така разяждана вѫтрешно, както днесъ.

Може би края на третото българско царство е близо. Може би! Кой знае!.... Та ако тоя вихъръ на умраза не спрѣ, ако труповетѣ на българи все се търкалятъ изъ българскитѣ улици, то тоя край ще дойде. И бѫдете увѣрени, защото погледнете въ историята и ще видите, че вѫтрешното разединение често води къмъ външно поробване.

*) Горния въпросъ бѣше сложенъ на разискване на реторическитѣ упражнения въ А. S. B. на 28 Мартъ.

Римския народъ се раздѣли на християни и езичници и много други частии, които се мразеха, убиваха и Римъ падна. Българитѣ се раздѣлиха на царства и България падна.

И днесъ напусто на нашия парламентъ стърчи мотото: „Съединението прави силата“. Напусто, казвамъ, защото въ самия нашъ парламентъ е най-голѣмата крепость на умразата.

Но както и да е. Нека отвърмемъ погледъ отъ тия страшни предположения и като разберемъ, че ние младитѣ сме, които ще тикнемъ въ пропасть, или спасимъ родината, то нека смѣло да разгледаме тоя отъ голѣма важность за насъ въпросъ.

Първо да видимъ днешното партизанство и като преценимъ двата случая — и лошитѣ и добри възможности, да си дадемъ заключението тогазъ.

Днесъ въ България нѣма партии — има фронтове. Днесъ въ България нѣма отворени уши за миръ (или по-право нѣма отворени сърца). Всички викатъ единъ срещу други и отъ крѣсъцитѣ на озвѣренитѣ не могатъ се чу слабитѣ гласове на миротворцитѣ. А страната върви отъ лошо къмъ полошо. Бързи мѣрки и смѣлость сж нужди. Иначе може да е късно.

Ако ние, младитѣ, кажемъ: „глупава партизанщина“ и се отдадемъ на „making love and winning hearts,“ нищо нѣма да помогнемъ. Или пъкъ ако се потресемъ, или уплашимъ отъ жестокостьта на партизанщината и се наведемъ надъ книгитѣ и пригърнемъ китарата, или нарамимъ туристическата раница, нищо нѣма да помогнемъ. Но ще кажете —проповѣдвай миръ, работи за ближнитѣ, бѫди примеръ и ти ще сполучишъ. Отвърни ги отъ тоя водовъртежъ. Бѫди човѣкъ и победата е твоя.

Единствения, най-сигуренъ начинъ да превземемъ една крепость, или каквото и да е, е да го превземешъ отъ вѫтре. Тъй трѣбва да направимъ и ние. Ако ти отидешъ да убеждавашъ единъ сегашенъ държавникъ, или нѣкой комунистически водитель, да спратъ жестокоститѣ, ти само ще бѫдешъ надаренъ съ единъ ритникъ. Сжщото ще те последва ако на гладния и пребитъ работникъ говорашъ за малость и хладнокръвие.

Но ако се явишъ предъ тоя държавникъ, или кой да е водитель, като вѫтрешна сила, то друго яче ще погледнатъ на тебе тогазъ. Защото отъ твоята подкрепа ще зависи неговата сила. Народа тогава ще даде ухо на твоитѣ думи и ще те повѣрва. И бързо ще те последва.

Когато отидешъ при гладния, пребитъ комунистъ и му заговоришъ за човѣщина, той ще се отвърне отъ тебе. Но когато ти сжщо си съ празенъ стомахъ и сини петна, той ще те послуша. И тъй по този начинъ най-сигурната и най-навременна помощь ще се даде на България. Но ще кажете, че то, външното сближение, не е трайно. Да, тъй е; но тукъ въпроса се касае за спасението на родината, за премахване на вътрешната умраза.

Разбира се, въ такъвъ партизанинъ човѣщината и идеализъма не трѣбва да липсватъ. А въ младежьта има най-много идеализъмъ и самопожертвуване. Днешния моментъ е извънреденъ и младежьта трѣбва да влѣзе врѣдъ ожесточенитѣ редове на партизанитѣ и турне здрава ржка на самозабравилитѣ се. Младежьта трѣбва да изрита демагозитѣ отъ партиитѣ.

Но ще кажете, че влизането на младежьта въ партиитѣ е само наливане масло въ огъня. Донѣкжде е тъй, но ис трѣбва да се оставатъ тѣзи борби да продължаватъ все тъй.

Преди войната България имаше най-голѣмия си шансъ да стане велика и силна. Тоя шансъ бѣше да не влиза въ войната. И ако тя бѣ сторила това, днесъ щѣше да има и Балканска Швейцария. Сжщия случай предстои на България и сега. На свѣтътъ предстоятъ още голѣми размирици и нещастия. Ако България се сдобие пакъ съ миръ и следователно се изправи на нозе, икономически и запази мирътъ си, когато всички наоколо го изгубятъ, то тогава и само тогава, тя ще може да изпълни вѣковнитѣ си идеали.

А бързо трѣбва да се действува и часъ по-скоро да се свърши съ туй ужасно за България положение. Една отъ най-голѣмитѣ причини за туй положение е демагогията, егоизъмътъ и партизанията. Въ младежа има най-много идеализъмъ и той трѣбва да свърши съ туй положение непременно. Че именно съ енергичното си намѣсване младежа ще турне край на туй положение, е очакването, че болшинството отъ младежьта ще отиде на една страна.

България трѣбва да се спаси!

На туй положение трѣбва бързъ край!

И повеже нѣма другъ начинъ, който навреме да спре родината отъ пагубния ѝ пѫть, то остава само туй: младежьта да се хвърли въ борбата съсъ всичкия си жаръ и ускори нейния край!

Момента е извънреденъ! Младежьта трѣбва да направи туй, за да не носи проклятията на поколѣнията!

ХРОНИКА

— *Редакцията на „Рилски Шепотъ“ изказва своитѣ благодарности на следнитѣ лица, внесли волни помощи за издръжката на вестника: г-нъ Никола Мутафчиевъ — 600 л., г-нъ Стоичко Полегановъ — 500 л., г-ца Веса Райкова — 200 л. и г-нъ Б. П. Ч. — 100 лв. Сжщо и на г-ца Дили Спахиева и г-ца Олга Костова, които подариха две картини за американско наддаване. Прихода общо отъ двѣтѣ картини възлиза на 650. лв.*

— **Съ този брой** изпращаме по пощата и разписки до всички неплатили абонамента си. Молимъ всички г. г. абонати, които получатъ такива разписки, да изплатятъ абонамента си на пощата, защото вестника се намира въ голѣма парична криза.

— **Закъсняването** на тия два броя се дължи на внезапното и късно подаване оставката на бившия главенъ редакторъ.

— **Великденската** ваканция, за нашитѣ училища започна на 14 априлъ, следъ свършването на учебнитѣ занятия и ще трае до 25 априлъ включително.

— **Поради** Великденската ваканция идущия брой на вестника нѣма да излѣзе на време, а заедно съ деветия брой ще излѣзе въ края на месецъ май.

— **Презъ** Великденската ваканция на спортнитѣ турнири, устроени отъ „Националната спортна федерация“, A. S. B. ще вземе участие въ тѣхъ съ американската игра „Вейсъ-болъ“, срещу софийския офицерски спортенъ клубъ „А. С. 23“. Мача ще се състои на 21 априлъ, 10 часа сутринята на игрището „Юнакъ“.

— **На 28 мартъ** следъ петь месечно отсжтствие, директора на A. S. B. г-нъ Острандръ, се завърна.

За известно време г-нъ Острандръ бѣше на лечение въ Цариградъ. Сега той се завръща съ значително подобрено здраве, но по съветитѣ на лекаритѣ, нѣма да заеме наново длъжностьта си, а ще остане само като титуляренъ директоръ.

— **На 6 априлъ** въ салона на самоковското читалище-паметникъ „Отецъ Паисий“, се даде отъ ансамбловетѣ класове при Американскитѣ гимназии — *втори голѣмъ концертъ*. Изпълнени бѣха отъ струнния оркестъръ, части отъ „Тристанъ и Изолда“ отъ Р. Вагнеръ, „Въ средней Азіи“ отъ Бородинъ, и първа часть отъ „Симфония“ отъ Ф. Шубертъ. Духовия оркестъръ изпълни „Моята кралица“ отъ Щолцъ. Ученички и ученици изнесоха по концертенъ начинъ първото действие отъ опера „Гергана“ отъ Maestro Г. Атанасовъ.

— **На 7 априлъ** — Благовещение, стана тържествено освещаване на училищното знаме. По случая председателя на „Ученическия съветъ“, каза нѣколко думи за нуждата отъ такова знаме и значението му въ бждаще. Изпълняющия длъжностьта директоръ г-нъ Хаскелъ, поздрави ученицитѣ и каза какво трѣбва да бжде предназначението му. Духовия оркестъръ засвири молитвата „Коль Славенъ“ и обвитото знаме въ черно, бѣше донесено, а титулярния директоръ г-нъ Острандръ съ нѣколко подходящи думи за цельта, откри знамето и го даде на знаменосеца. Подъ звуковетѣ на училищния маршъ, знамето бѣше развѣто.

Следъ освещаването на знамето, ученичкитѣ и ученицитѣ пѣха хоро, устроено отъ „Рилски Шепотъ“. Входа бѣше по 10 лв. на лице. Прихода бѣше за въ полза на „Рилски Шепотъ“.

— **Най-добрата** критика на „Гергана“ и останалата часть отъ програмата на дадения концертъ на 6 априлъ, направена отъ ученичка, или ученикъ, ще бжде помѣстена въ идущия брой.

— **Починалъ** е главния редакторъ на вестникъ „Зорница“, пастиръ Ив. М. Цѣковъ. Нашитѣ съболезнования къмъ опечалениятѣ.

— **Осигурителното** д-во „Балканъ“ е подарило 1000 лв. на ученицитѣ отъ A. S. B., за бързината и самоотверженостьта, съ която потушиха избухналия неотдавна пожаръ въ тукашната Държавна гимназия.

— **На 4 срещу 5 априлъ** се запали току що построеното кино въ помѣщението на една отъ градскитѣ джамии. Още щомъ се даде първия сигналъ, ученицитѣ отъ A. S. B. се отзоваха при пожара, обаче бѣше вече късно. Пламъцитѣ бѣха обхванали цѣлата постройка. Ученицитѣ подпомогнати отъ войницитѣ, се погрижиха за предпазване на околнитѣ сгради. Пламъцитѣ унищожиха цѣлата сграда. Отъ киното не е нищо спасено.

— **Ученическия** съветъ при A. S. B., за презъ второто полугодие има следния съставъ:

Момчиловъ Момчилъ	VIII	класъ.
Кърайтиди Леонидъ	VII	„
Ляпчевъ Методи	VII	„
Алкалай Изидоръ	VI	„
Братановъ Дончо	V	„
Калайджиевъ Василъ	IV	„

— **Приятно** ни е да съобщимъ, че г-нъ Димитъръ Григоровъ '23 се е венчалъ съ г-ца Анна Върбанова '26.

— **Къмъ** срѣдата на миналия месецъ, въ общата стая на A. S. B., г-нъ Ю. Димитровъ, пѣвецъ на български народни пѣсни, даде концертъ. Бѣше придруженъ отъ г-жа Панайотова, която честе за значението на народната пѣсень въ народния битъ.

— **Единъ** българинъ живѣлъ редица години въ Абисиния, посети нашитѣ училища и ни даде нѣкои интересни описания за живота и нравитѣ на тая тъй далечна страна.

— **Театъръ.** Неотдавна артиститѣ отъ народната опера: г-ца К. Кирова, г. г. Ст. Македонски и Д. х. Яковъ, посетиха Самоковъ и дадоха въ салона на градското читалище „Отецъ Паисий“, оперна вечерь. Бѣха изпълнени части отъ „Самсонъ и Далила“, „Евгений Онегинъ“ и „Карменъ“.

Популярния театъръ на Г. П. Доневъ отъ София, посети града и даде въ сжщия салонъ следнитѣ пиеси: „Разбойници“ отъ Шилеръ, „Лукреция Боржиа“ отъ Хюго, „Отело“ отъ Шейкспиръ и др.

Печатница при Американскитѣ Гимназии — САМОКОВЪ